

УДК 050.41:7:001.83](091):378.4(477-25)КНУКіМ

Олена Скаченко,
завідувач сектору методичної роботи
наукової бібліотеки КНУКіМ

"Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»" в історичній ретроспективі

Висвітлено етапи становлення наукового фахового журналу "Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»" в історичній ретроспективі, а також його місію та завдання на сучасному етапі.

Ключові слова: науковий журнал, мистецтвознавство, історія, редакційна політика, наукометрія

Київський національний університет культури і мистецтв, що 2018 р. відзначив 50-річчя, має потужні навчально-творчі традиції, наукові школи та пропонує унікальні напрями підготовки студентів. Багатогранна діяльність закладу охоплює й випуск фахових журналів і збірників наукових праць, що дає змогу представникам академічної спільноти, викладачам, студентам, аспірантам оприлюднювати результати досліджень у сфері мистецтвознавства. Одним із найвідоміших наукових видань є "Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»", аспекти становлення якого пропонуємо розглянути докладніше.

Мета статті — висвітлити історичні етапи розвитку, окреслити структуру та редакційну політику фахового журналу "Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»", якому 2019 р. виповнилося 20 років.

Виклад основного матеріалу. Київський національний університет культури і мистецтв (далі —

КНУКіМ) є засновником 16 наукових журналів і збірників наукових праць, 3 з яких належать до фахових видань України: "Питання культурології" (рік заснування — 1986, періодичність — раз на рік); "Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»" (1999, двічі на рік); "Культура і мистецтво у сучасному світі" (2003, раз на рік).

Перше число збірника наукових праць "Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»" (далі — "Вісник") було випущено 1999 р., а 2018-го побачив світ його 39 випуск (фото 1). Це була одна з п'яти тематичних серій під загальною назвою "Вісник КНУКіМ", серед яких виходили також "Педагогіка", "Філософія", "Історія", "Історія, теорія культури".

До складу редакційної колегії "Вісника" впродовж 1999—2019 рр. входили видатні мистецтвознавці України, професори Б. Деменко, А. Іваницький, В. Клиш, О. Ільченко, С. Безклубенко, К. Василенко, Ю. Станішевський, В. Тимофійченко.

Фото 1. Обкладинки "Вісника" за 1999, 2005, 2018 рр.

Сьогодні "Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»" — періодичний журнал у галузі мистецтвознавства. Висвітлює актуальні питання теорії та історії культури, хореографічного, музичного, образотворчого мистецтва, дизайну, театру, кіно й телебачення, проблематику мистецтва в міждисциплінарних дослідженнях.

Журнал розрахований на вчених, аспірантів і магістрантів закладів вищої освіти, всіх, хто цікавиться мистецтвознавчими дослідженнями. Має друковану та онлайн версії.

Згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України від 13.03.2017 № 374 "Вісник" затверджено

як наукове фахове видання України, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата наук з мистецтвознавства [1].

Поширення відкритого повнотекстового доступу до наукових і навчальних матеріалів, нові вимоги до фахових видань України, розуміння наукометрії як ефективного показника впливу вчених та установи, яку вони представляють, на світову науку сприяло переформатуванню й вдосконаленню "Вісника". Було узагальнено досвід вітчизняних журналів, що індексуються у провідних наукометричних базах світу,

вивчено рекомендації з підготовки видань для аналітичної бази даних Scopus тощо.

У 2017 р. оновлено склад редакційної колегії, до якої увійшли науковці з Польщі (зокрема, А. Брацкі, доктор гуманітарних наук, Гданський університет, та П. Розвадовські, доктор гуманітарних наук, Суспільна академія наук (Лодзь); започатковано присвоєння статтям ідентифікатора DOI, внесено зміни у вимоги до їх написання, розроблено сайт видання з повнотекстовим архівом.

У редакційній політиці збірника враховано рекомендації Комітету з етики публікацій — Committee on Publication Ethics (COPE).

У журналі публікуються статті українською, російською та англійською мовами. Для максимально об'єктивної оцінки змісту, відбору найактуальніших та найвагоміших матеріалів усі тексти проходять процедуру наукової експертизи та визначення унікальності за допомогою онлайн-сервісу Unicheck (рівень унікальності має бути не менш як 85%). Подвійне рецензування проводять члени редколегії та незалежні експерти з відповідної галузі.

За 20 років сформовано архів із майже 600 статей, написаних 340 авторами.

До 2016 р. включно матеріали публікувалися без розподілу за розділами, а від 35 випуску (2017) започатковано рубрики: "Театр, кіно, телебачення", "Хореографічне мистецтво", "Музичне мистецтво", "Дизайн", "Образотворче, пластичне та ужиткове мистецтво". Статистика розподілу матеріалів свідчить, що найбільш наповненими є розділи "Театр, кіно, телебачення" та "Музичне мистецтво".

Найпродуктивнішими авторами за 1999—2018 рр. були М. Барнич, С. Безклубенко, О. Бойко, І. Гардабхадзе, М. Мельник, К. Фадеева.

На шпальтах часопису публікуються статті співробітників провідних мистецьких закладів вищої освіти, академічних установ України, зокрема: Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ); Харківської державної академії дизайну і мистецтв; Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та ін.

Мистецькі школи Києва представляють автори з Київського національного університету культури і мистецтв; Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України; Національної музичної академії України імені Петра Чайковського; Київського університету імені Бориса Грінченка та ін.

Про актуальність публікацій у "Віснику" свідчать наукометричні дані, зокрема на сторінці профілю у базі Google Scholar представлено 108 статей за 2016—2018 рр., наведено основні наукометричні показники: кількість бібліографічних посилань, індекс Гірша та i10-індекс [2]. Найцитованішими авторами є І. Гардабхадзе, Т. Кротова, М. Островецька, О. Лігус та Є. Федорова.

Від 2018 р. веб-сайт "Вісника" створюється на базі програмного пакета Open Journal Systems (OJS), що забезпечує загальний менеджмент ресурсу, адміністрування редакційних процесів, цифрове архівування змісту, індексування видання тощо.

Редколегія дотримується політики відкритого доступу Budapest Open Access Initiative's definition of Open Access. Збірник представлено в таких пошукових системах, каталогах і базах даних (станом на лютий 2019 р.) [1]: Scientific Indexing Services (SIS); WorldCat; Bielefeld Academic Search Engine (BASE); Crossref; "Наукова періодика України" (УРАН). Від 2018 р. "Вісник" індексується у бібліометричній базі даних Google Scholar [2].

Основними завданнями редколегії на сучасному етапі є популяризація часопису серед закордонної аудиторії, розширення географії авторів, підвищення рівня цитування, для чого використовуються інформаційні та медійні приводи, вдосконалюється процес підготовки видання тощо.

Одним із кроків до міжнародного визнання журналу є його внесення до світових баз даних, зокрема каталогу періодичних видань Ulrich's Periodicals Directory, Directory of Open Access Journals (DOAJ), ResearchBib, Academic Resource Index. Оскільки у редакційній колегії є науковці з Польщі, варто забезпечити індексування часопису на порталі Міністерства науки та вищої освіти цієї країни — Polska Bibliografia Naukowa (PBN). У майбутньому триватиме робота з удосконалення "Вісника" та просування його на міжнародний рівень, зокрема у напрямі корекції редакційної політики з питань етики публікації, розширення бази зовнішніх (у тому числі міжнародних) рецензентів.

Висновки. Отже, за 20 років збірник наукових праць "Вісник КНУКиМ. Серія «Мистецтвознавство»" став вагомим ресурсом із питань теорії та історії культури, хореографічного, музичного, образотворчого мистецтва, дизайну, театру, кіно й телебачення тощо, на шпальтах якого представляють результати досліджень провідні науковці України. Архів часопису охоплює майже 600 статей 340 авторів.

"Вісник КНУКиМ. Серія «Мистецтвознавство»" індексується у бібліометричній базі даних Google Scholar та представлений у пошукових системах, каталогах і базах даних: SIS, WorldCat, BASE, Crossref, "Наукова періодика України" (УРАН) та ін.

У перспективі, після досягнення відповідного рівня та виконання міжнародних вимог до наукових журналів, заплановано надати "Вісник" на експертизу до провідних міжнародних баз даних Web of Science та Scopus.

Список використаних джерел

1. Вісник КНУКиМ. Серія "Мистецтвознавство". — Режим доступу: <http://arts-series-knukim.pp.ua/>. — Назва з екрана.
2. Вісник КНУКиМ. Серія "Мистецтвознавство" (Bulletin of KNUKiM. Series in Arts). — Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=AWurww4AAA&hl=ru>. — Назва з екрана.

Освещены этапы становления научного журнала "Вестник КНУКиМ. Серія «Искусствоведение»" в исторической ретроспективе, а также его миссия и задачи на современном этапе.

Bulletin of KNUKiM. Series in Arts is a scientific journal on art history. The article highlights aspects of the Bulletin structure formation in a historical retrospective, as well as the aim and tasks of modern development.

Надійшла до редакції 15 лютого 2019 року